

## POLSKIE TOWARZYSTWO INFORMATYCZNE

## Zjazd Założycielski

Istnienie pierwszej ogólnopolskiej organizacji społecznej zajmującej się informatyką stało się faktem. 22 maja br., a zatem w przeddzień zjazdu założycielskiego Polskiego Towarzystwa Informatycznego, Urząd m.st. Warszawy zaakceptował statut i w efekcie zarejestrował Towarzystwo. Zjazd Założycielski był więc w pewnym stopniu tylko formalnością, dopełniającą dzieła. PTI rozpoczęło swoją normalną działalność.

18 grudnia ub. r. nieformalna grupa inicjatywna zaprosiła przedstawicieli środowiska informatyków na zebranie, które stało się punktem wyjścia do prac organizacyjnych. 69 uczestników tego zebrania wybrało 22-osobowy Komitet Założycielski stowarzyszenia, któremu potem nadano funkcjonującą obecnie nazwę. Komitet Założycielski opracował statut oraz przygotował pierwszy zjazd Towarzystwa. Na tym działanie zakończył.

Na Zjazd zaproszonych zostało — poza wspomnianymi już 69 — 121 osób, wybranych spośród tych, którzy zgłosili akces. Ostatecznie w Zjeździe uczestniczyło 98 osób. Liczba ta, rozszerzona jeszcze o nieobecna część „69-tki”, określa dzisiaj grupę członków-założycieli PTI. Dalsi członkowie będą przyjmowani zgodnie z zasadami statutu, opisanymi we fragmentach referatu programowego, które publikujemy poniżej. (Pozostałe części referatu, oceniające stan informatyki polskiej i omawiające wnioski, jakie dla PTI płyną z tej oceny, przedstawimy — również w skrócie — w następnym numerze INFORMATYKI).

Mimo opóźnionej rejestracji Komitetowi udało się sprawnie przygotować i przeprowadzić Zjazd. Wybrano

władze (Zarząd Główny, Główną Komisję Rewizyjną, Główny Sąd Koleżeński), omówiono cele działalności Towarzystwa (w znacznej mierze godząc się na wskazania referatu programowego), zebrano deklaracje chętnych do działania w sekcjach i komisjach, ustalono wpisowe (200 zł; studenci 100 zł) i składki roczne (200 zł; studenci 100 zł), wreszcie — przyjęto opublikowaną poniżej Uchwałę.

Jedynym poważnym niedostatkim Zjazdu był brak wnikliwej dyskusji na temat statutu. Wielu członków-założycieli nie miało się wcześniej okazji do niego ustosunkować. Poza tym przedstawiciele Urzędu m. st. Warszawy zażądali zmian w statucie, na które Komitet Założycielski przystał. Tylko nieliczni wiedzieli, w jakim kształcie statut zarejestrowano. Dlatego też dyskusja taka byłaby celowa, umożliwiłaby szybsze określenie wszystkich niezbędnych poprawek.

Ponieważ dyskusja była dość ogólnikowa, a i członkowie-założyciele nie stanowią reprezentacji całego środowiska informatyków (niewiele osób spoza Warszawy, przewaga informatyków „uniwersyteckich”), zatem czujemy się w obowiązku opublikować na naszych łamach statut PTI w pełnym brzmieniu (w numerze 8-9/81), ułatwiając w ten sposób informatykom wypowiedzenie się w tej istotnej sprawie. Przyszłość polskiej informatyki jest — jak się wydaje — nierozdzielnie związana z przyszłością Towarzystwa. A statut daje mu przecież podstawowe gwarancje.

Z. GLUZA

Z referatu programowego:

## Struktura i program

Organami Towarzystwa, prowadzącymi działalność merytoryczną są komitety naukowe, sekcje tematyczne i komisje. Komitety naukowe Zarządu Głównego powinny być ciałami stałymi, których zakres działania obejmie pewne szeroko określone dziedziny informatyki. Sekcje tematyczne powinny być natomiast stałymi zespołami roboczymi, służącymi określonemu dziedzinnemu działalności zawodowej. Proponuje się też powołanie komisji — stałych lub zbieranych doraźnie w celu wykonania konkretnych zadań.

Konieczne jest opracowanie w możliwie najkrótszym czasie Raportu o Stanie Informatyki, zawierającego globalną ocenę stanu krajowej informatyki i jej zastosowań. Raport ten po-

winien być przygotowany przez możliwie szeroką reprezentację społeczności informatycznej. Ostateczne jego opracowanie powinno zostać powierzone Komisji Raportów. Raport — oprócz omówienia i oceny obecnego stanu środków informatyki, kadry informatycznej i stopnia jej wykorzystania, istniejących w kraju zastosowań oraz struktur organizacyjnych — powinien również zawierać ocenę czynników, od których zależy dalszy rozwój informatyki.

W okresie późniejszym trzeba będzie (np. co dwa lata) sporządzać raporty PTI o stanie informatyki lub jej wybranych działów. Pieczę merytoryczną nad tymi pracami będą sprawować komitety naukowe, natomiast Komisja

Raportów powinna zajmować się koordynacją prac redakcyjnych i ostatecznym wydaniem dokumentów.

Dla wszystkich zatrudnionych w informatyce ważnym problemem jest dobór właściwych metod oceny kwalifikacji zawodowych. Proponuje się zatem rozważenie celowości i wprowadzenia w informatyce stopni specjalizacyjnych albo innych metod jednolitego oceniania kwalifikacji kadr. Zagadnienia te powinny być w gestii Komisji Stopni Specjalizacyjnych.

Całość zagadnień związanych z kształceniem informatyków, różnymi formami szkolenia i popularyzacji powinna należeć do sfery działania Komitetu Kształcenia. Zadaniem szczególnie pilnym jest zapewnienie właści-

ciwego rozwoju działalności szkoleniowej, którą powinna się zająć specjalna Komisja Szkoleń, działająca pod nadzorem Komitetu Kształcenia.

Towarzystwo powinno prowadzić działalność publikacyjną; zadanie to należy powierzyć Komisji Wydawnictw. PTI powinno mieć własne czasopisma i wydawnictwa nieperiodyczne, by publikować w nich zarówno wiadomości bieżące, jak i prace naukowe. Towarzystwo powinno prowadzić w tych czasopismach stały dział recenzji prac informatycznych; nadzór nad tym i koordynację powinny objąć komitety naukowe, każdy w swoim obszarze działania.

Należy dążyć do ułatwiania PTI dostępu do publikacji i materiałów fachowych oraz informacji bibliograficznych. W przyszłości należy dążyć do stworzenia biblioteki PTI.

Pilną potrzebą jest także stworzenie i rozwijanie fachowego rzeczoznawstwa informatycznego; należy jednak wcześniej rozstrzygnąć wynikające stąd różne problemy organizacyjne, prawne i merytoryczne. Zagadnieniami tymi powinna się zająć Komisja Rzeczoznawcza.

Ważnym przejawem działalności naukowej Towarzystwa będzie organizowanie konferencji naukowych. Raz w roku powinna odbywać się krajowa konferencja PTI, poświęcona przeglądowi aktualnych kierunków i wyników badań w informatyce. Ponadto w miarę potrzeb powinny od-

bywać się konferencje tematyczne, organizowane przez komitety naukowe lub pod ich opieką i nadzorem merytorycznym.

Dla umożliwienia ogółowi informatyków poznania wyróżniających się prac i uhonorowania ich autorów powinno się wprowadzić zwyczaj przeprowadzania dorocznych wykładów PTI. Powierzenie takiego wykładu, traktowane jako wyróżnienie przez Towarzystwo, powinno łączyć się z obowiązkiem wygłoszenia go w siedzibach Oddziałów. Autorów wykładów powinny proponować komitety naukowe Zarządu Głównego, a decyzję podejmować — Zarząd Główny.

Towarzystwo powinno nawiązywać i utrzymywać kontakty ze swoimi odpowiednikami w innych krajach i z organizacjami międzynarodowymi grupującymi towarzystwa informatyczne. Należy też dążyć do tego, aby PTI było oficjalnym przedstawicielem Polski w IFIP. Całość spraw związanych ze współpracą z zagranicą powierzy się Komisji Współpracy, zajmującej się również wszelkimi zagadnieniami współpracy PTI z innymi organizacjami zawodowymi w kraju.

Działalność Towarzystwa, w tym zwłaszcza prace wydawnicze i organizacyjne, mogą wymagać nakładów finansowych, których wartość prawdopodobnie przekroczy wpływy ze składek członkowskich. Wobec tego PTI powinno organizować przedsięwzięcia, które — poza spełnieniem określonych

zadań merytorycznych — zapewnią wpływy finansowe. Warto rozważyć postulat, aby wszystkie elementy działalności programowej PTI, wykonywane na korzyść osób albo instytucji spoza Towarzystwa, a prowadzone z jego inicjatywy, były opodatkowane na rzecz Towarzystwa. PTI, może również uzyskiwać środki finansowe od instytucji i osób prywatnych.

Za całokształt gospodarki finansowej, a między innymi za zrównoważenie wpływów i wydatków, odpowiada Zarząd Główny. Zastwierdza on budżet Towarzystwa, przygotowany przez Prezydium Zarządu Głównego. Czuwanie nad zgodnością wydatków z programem PTI oraz zatwierdzonym budżetem powinno należeć do obowiązków Głównej Komisji Rewizyjnej.

Proponuje się powołać:

**Komitety Naukowe Zarządu Głównego do spraw:** Sprzętu Informatycznego, Programowania, Zastosowań Informatyki, Kształcenia.

**Komisje:** Regulaminową, Raportów, Kodeksu Etycznego, Konferencyjną, Wydawniczą, Współpracy, Szkoleń, Stopni Specjalizacyjnych, Rzeczoznawczą, Biblioteczną, Historyczną.

**Sekcje tematyczne:** użytkowników ODRA 1300, użytkowników Jednolitego Systemu, użytkowników MERA 400, użytkowników SM, użytkowników DATAPOINT, sprzętu mikroprocesorowego, sieci, baz danych.

## Członkowie i organa

Podstawową komórką organizacyjną Towarzystwa jest Koło skupiające co najmniej 10 członków. Raz na trzy lata walne zebranie Koła wybiera 3—5-osobowy Zarząd, z którego są wyłaniani: przewodniczący i sekretarz Koła. Wszystkie wybory w całym Towarzystwie powinny odbywać się w głosowaniu tajnym.

Poszczególne Koła podlegają organizacyjnie Oddziałom PTI, których obszar działania zostanie ustalony zgodnie z podziałem administracyjnym kraju. W skład władz Oddziału wchodzi członkowie zarządu, komisji rewizyjnej i sądu koleżeńkiego. Ich kadencja, podobnie jak wszystkich organów wybieralnych Towarzystwa, trwa trzy lata, a powoływani są oni przez walne zgromadzenie delegatów Oddziału.

Najwyższą władzą PTI jest Walny Zjazd delegatów, który decyduje o głównych kierunkach działalności merytorycznej i finansowej oraz dokonuje wyboru Zarządu Głównego Towa-

rzystwa, jego sądu koleżeńkiego i komisji rewizyjnej. Na szczeblu centralnym istnieją ponadto wspomniane komitety, komisje i sekcje.

Przewiduje się trzy typy członkostwa PTI. Podstawową formą będzie członkostwo zwyczajne. Uzyskać je mogą osoby, które ukończyły studia wyższe na kierunku informatycznym lub związanym z informatyką, albo mające stopień naukowy w tej dziedzinie. Dopuszcza się też tych, którzy — mając co najmniej średnie wykształcenie — pracowali przez co najmniej trzy lata w zawodzie ściśle związanym z informatyką. Do Towarzystwa mogą być również przyjmowani studenci, poczynając od trzeciego roku studiów.

Powyższe kryteria naboru są na tyle szerokie, że przy istniejącym braku zgodności na temat definicji zawodu informatyka, mogłyby dopuszczać kandydatów, którzy z informatyką nie mają wiele wspólnego (np. o-

soby wykorzystujące komputery do prostych obliczeń w zupełnie odmiennych dziedzinach czy też absolwenci przyspieszonych kursów programowania). Dlatego też decyzje kwalifikacyjne pozostawia się zarządom oddziałów do indywidualnego rozpatrywania, przy czym wymaga się opinii dwóch członków wprowadzających, którzy należą do Towarzystwa przynajmniej od dwóch lat. Początkową grupę członków zwyczajnych tworzą uczestnicy Zjazdu Założycielskiego.

Osobom szczególnie zasłużonym dla rozwoju informatyki lub Towarzystwa może być nadany tytuł członka honorowego. Wszyscy zaś zainteresowani działalnością Towarzystwa, a nie spełniający wymagań kwalifikujących ich na członków zwyczajnych lub honorowych, mogą zostać członkami wspierającymi PTI. Nabywają oni wówczas prawa do korzystania z pomocy naukowo-technicznej Towarzystwa w zamian za zadeklarowane poparcie finansowe.

## UCHWAŁA

## Założycielskiego Zjazdu Polskiego Towarzystwa Informatycznego

My, uczestnicy Zjazdu, będąc przekonani, że informatyka jest istotnym składnikiem kulturotwórczym i potencjalnie jednym z ważniejszych czynników rozwoju gospodarczego, uważamy, że powinna ona osiągnąć właściwą jej rangę w kraju. Biorąc pod uwagę krytyczny stan polskiej informatyki, uważamy za konieczne rozpoczęcie energicznych działań w środowisku fachowym dla stworzenia perspektyw rozwoju tej dziedziny.

Przyjmując referat programowy, opracowany przez Komitet Założycielski, jako podstawę przyszłego działania Towarzystwa, w trakcie dyskusji uznaliśmy za najpilniejsze następujące zadania:

• opracowanie raportu o stanie informatyki

• tworzenie warunków dla konstruktynego współdziałania środowiska informatyków

• wykorzystanie istniejącego potencjału informatyki w sposób odpowiedni dla obecnej sytuacji w kraju

• zabieganie o przełamanie barier strukturalnych hamujących rozwój informatyki

• dążenie do pełnego zatrudnienia absolwentów kierunków informatycznych, zgodne z kwalifikacjami

• rozszerzenie działalności Towarzystwa na cały kraj

• rozwijanie kultury informatycznej w społeczeństwie, a w szczególności wśród młodzieży

• podnoszenie poziomu fachowego kadry, a zwłaszcza dbanie o poziom fachowy osób powoływanych na stanowiska kierownicze w jednostkach

organizacyjnych o profilu informatycznym

• dbanie o to, aby informatyka była wykorzystywana zgodnie ze społecznymi intencjami oraz przeciwdziałanie użyciu jej niezgodnie z interesem społecznym.

Ponadto zalecamy Zarządowi Głównemu przeanalizowanie możliwości i formy objęcia przez Towarzystwo opieką działalności istniejących klubów użytkowników komputerów. Wnioski szczegółowe zgłoszone na Zjeździe, jako załącznik do niniejszej uchwały, stanowią wytyczną dla Zarządu Głównego.

Oświadczamy, że dołożymy wszelkich starań, aby działalność Towarzystwa mogła się przyczynić do procesu pozytywnych przemian zachodzących w kraju.

Warszawa, 23 maja 1981 r.

## Wybrane władze Polskiego Towarzystwa Informatycznego

## Zarząd Główny

prof. dr hab. W. M. Turski — prezes  
prof. dr hab. J. Bańkowski — wiceprezes  
mgr inż. J. Karpiński — wiceprezes  
doc. dr hab. S. Waligórski — wiceprezes  
mgr R. Dąbrowka — członek prezydium  
dr J. Gwiazda — członek prezydium

mgr inż. J. Muszyński — członek prezydium

mgr inż. J. Popiel — członek prezydium  
prof. dr hab. A. Blikle — członek prezydium

dr inż. M. Maniecki — skarbnik

oraz członkowie: dr inż. C. Daniłowicz, dr inż. M. Hołyński, dr inż. L. Janczewski, mgr inż. S. Jaskólski, dr inż. Z. Kierkowski, mgr inż. W. Mardal, mgr inż. A. Musielak, prof. dr M. Stolarski, dr inż. B. Szymański, dr hab. J. Zabrodzki.

## Główna Komisja Rewizyjna:

mgr J. Wrzos — przewodniczący

mgr E. Nastaj — zastępca przewodniczącego

dr inż. W. Iszkowski — sekretarz

oraz członkowie: dr hab. P. Dembiński,

dr inż. Z. Fryźlewicz, dr inż. M. Muraszkiewicz.

## Główny Sąd Koleżeński:

prof. dr hab. A. Mazurkiewicz — przewodniczący

doc. dr hab. H. Woźniakowski — zastępca przewodniczącego

mgr S. Ossowska — sekretarz

oraz członkowie: mgr inż. B. Osuchowska, dr S. Szpakowicz, mgr inż. S. Trautman, mgr inż. K. Wasilewski.

Pierwszy krok został zrobiony. Wiemy już w przybliżeniu, jak Założyciele Towarzystwa wyobrażają sobie jego przyszłą aktywność. Już dzisiaj zawiązują się dalsze — po władzach głównych — komórki organizacyjne. Odbiło się nawet pod firmą PTI pierwsze problemowe konwersatorium. Załączek już jest, co będzie dalej?

O tym zadecydują przede wszystkim nowi członkowie. Trudno sobie bowiem wyobrazić, że stukilkudziesięcioosobowe grono Założycieli podoła gigantycznym obowiązkom, jakie Towarzystwo wzięło na swoje barki. Liczba członków musi wielokrotnie wzrosnąć, aby PTI stało się faktycznym reprezen-

tantem i silnym trybunem polskiej informatyki. Tak więc — choćby ilościowo biorąc — zadecydują przyszli członkowie. To zresztą oczywiste, nie musimy zatem na naszych łamach prowadzić agitacji.

Możemy natomiast pomóc Towarzystwu otwierając dyskusję na jego temat. Jeśli nasi Czytelnicy przedstawiają na łamach swoje racje, odpowiadając na pytania: czego oczekują od PTI oraz jaki widzą w nim swój udział, wtedy uda się być może stworzyć dodatkowe miejsce autorefleksji, tak bardzo potrzebnej Towarzystwu w obecnym jego, embrionalnym okresie. Zapraszamy.